

Johannes Martin Olsen (V):

Jeg skal ikke forlænge debatten alt for meget. Det, som jeg nævnte sidst, jeg var heroppe, var den tillidskrise, som er opstået på Færøerne, og det er det, som plager og piner mig mest i denne tid, særlig siden jul, siden januar måned, hvor vi har fået denne sag på banen. Og det var, som det også er blevet sagt før, finansministeren, som skrev til statsministeren for Færøerne, at denne sag var fuldt belyst; her var der ikke noget at komme efter.

Når jeg tænker på det og så tænker på, hvad der er kommet på banen siden den 1. januar, tænker jeg på de fantastiske journalister, vi har i kongeriget Danmark. Vi har vidst om en del af de dokumenter, der fandtes på Færøerne og andre steder, og så står det så sandelig i aviserne, så man kan læse om det. Man kan læse om aftaler, som er lavet mellem Den Danske Bank og statsministeren. Hvis det passer, hvad jeg ikke håber, at statsministeren har ladet sig disponere af Den Danske Bank, har han svigtet færingerne, så det står efter.

Der er opstået en tillidskrise mellem Færøerne og danskerne, først og fremmest Statsministeriet, som er vort ministerium. Statsministeren er vor minister, og vi havde så stor glæde af, at han besøgte Færøerne i november måned, hvor han kunne spadsere rundt og tænde cigaretter for damerne, som arbejder på filetfabrikkerne. Der var en stemning så høj, at jeg glædede mig som sambandsmand over, at vi havde sådan en minister.

Nu må vi sandelig til at finde ud af, hvordan vi skal få det her rettet op igen, for det står dårligt til. Som jeg sagde, er det ikke noget glansbillede, man skal stå her og male af stemningen på Færøerne. Færingerne er særdeles kritiske over for det forslag, der ligger på bordet i øjeblikket, og det bliver ikke det forslag, vi kommer til at tage stilling til i Folketinget, som man har læst op af her i dag. Der bliver forandringer, og det er et spørgsmål, om det forslag kommer igen, sådan som det ser ud. Jeg er slet ikke sikker på det, men det skulle glæde mig, at vi fik den sag ud af verden.

Det, som vi trænger til i øjeblikket, er at opbygge en tillid, for vi trænger som aldrig før til rigsfællesskabet. Hvis jeg skal sammenligne, så sammenligner jeg med situationen i Irland i 1800-tallet, da hungersnøden var på sit højeste. Da står der om Dublin, at den faktisk i løbet af en nat – skriver en svensker – mistede sit ansigt og blev forvandlet til en almindelig engelsk by.

Kulturen gik nedenom og hjem. Alle sagnene, som man havde fortalt rundt omkring på bygdene, var væk, og der var ingenting mere. Så kan man også læse om, at modsætningsforholdet imellem England og Irland var blevet så stort, at der næsten ikke kunne bygges bro over det.

Vi kan ikke sammenligne situationen med hungersnøden i Irland med det forhold, vi har mellem Danmark og Færøerne i øjeblikket, men i den nuværende situation på Færøerne virker ligheden, bl.a. folkeaflytningen af øerne, som Irland oplevede så grusomt, afskrækkende på den færøske befolkning, fordi den oplever situationen som lig med Irlands. Det er situationen på Færøerne.

Nu siger man, at arbejdsløsheden var faldet fra 25 ned til 17 pct., og så spørger jeg: Hvorfor er den det? Det er den, fordi folk er flyttet fra Færøerne, ud af landet, og i dag er der en masse mennesker, som har arbejde på Færøerne, der forbeder sig på at flytte fra øerne i maj måned, og – ja, jeg tør næsten ikke sige det – når en færing begynder at forbande sit land, så er man kommet så langt på Færøerne som ingen anden nation på Jorden, for færingen elsker fjeldene, han elsker fjordene, han elsker sit land. Men der er mange færinger i dag, seriøse mennesker, som vi sætter stor pris på, der siger: Vi orker ikke om morgenen at komme op og se på de her fjelde. Vi vil væk. Selv om de har indtægt, sætter de til, og de lever ikke livet. De kan ikke betale for deres hjem, og de kan ikke betale for dagen og vejen. De ønsker bare at komme ud af landet.

Så der skal andre boller på suppen, hvis nationen Færøerne skal overleve. Vi er simpelt hen kommet i den situation, hvor det bliver et spørgsmål, om færingerne skal overleve eller ej.

Så er der et spørgsmål, som jeg har hørt blive nævnt her, og det er vedrørende det, som Kirsten Jacobsen sagde, og som andre har nævnt, nemlig dette lovforslag, som vi nu er blevet præsenteret for her i dag, om partsstatus. Jeg er ikke sikker på, at færingerne har opdaget det, men kan det være tilfældet, at man sidder og arbejder med et forslag fra Færøerne i øjeblikket og så ikke kan gøre noget ved det efterpå? Det, jeg tænker på, er, at Finansieringsfonden, der har partstatus på Færøerne, har et flertal i bestyrelsen af danske og har en dansker, Richard Mikkelsen, som direktør, og så tvivler jeg på, at den anlægger nogen sag mod Den Danske Bank. Det håber jeg virkelig at vi får afklaret, før vi går herfra i dag. Hvad ligger der i